

LISTAZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 18 K.
Negyedévre 5 K.
Magyarországon kívül.
Egész évre 20 K.
Negyedévre 5 K.
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 K.
Negyedévre 6 K.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatala
Nagyvárad, Sallógyi Dezső-m. h.
A szerkesztőség kéziratok visszasz
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 189. szám.

Nagyvárad.

Kedd, 1914 augusztus 18.

A KIRÁLY.

Agyudörgések közt ünnepli 84-ik születésnapját a béke fejedelme.

Sajátságos véletlen! a ki a csaták tüzeiben lépett a trónra, a ki egész uralkodása alatt a békét munkálta, annak most, élete alkonyán, mikor éveken át egyedül az Ő egyénisége volt a világbéke biztonsága, a történelem legvéresebb, arányaiiban a legnagyobb háborujának közepette kell állania.

Attila nagy háboruja a római birodalom ellen, Napoleon hadjárata Oroszország ellen mind elenyésző csekélységek a világháború mellett. Amazokban százazrekkel számolták a fegyvereseket, a mostani háborúban felfegyverezett milliók állanak egymással szemben. Azok a háborúk az akkori egyszerűbb viszonyok mellett jóformán talán inkább csak azokat a vidékeket érintették, melyeken az ellenséges seregek átvonultak vagy megütköztek, a mostani háború a modern kor komplikált, szövevényes gazdasági szerkezete mellett a békés polgárok száz és száz millióira kihat.

Alig van család Európában, melyből valaki ne hiányoznék a békésen terített asztaltól. Alig van nő, a ki valakiért, a férjért, a testvérért, a gyermekért, az édesapáért, talán a vőlegényért ne aggódnék, ne imádkoznának. Alig van családapa, a ki aggódva ne nézne a jövőbe, nem közeledik-e feléje egy pillanat, mely évtizedek keserves munkáját, a kis családi fészkek biztos alapját megsemmisítené. Minden forrong, minden ideg tulfeszültségig van feszítve, mindenki kockán látja mindenét.

És ebben a rettenetes kavardásban egy ősz ember az, a kinek nehéz csapások tüzeiben megacélozott lelke szilárdan, bátran, nyugodtan néz a jövőbe.

„Mindent megfontoltam és vállalom a felelősséget”, mondotta ez az ősz ember népeihez intézett szövegében, mikor harcra hívta két államának népeit a gonosztevők ellen. Évtizedeken keresztül igazán szinte csodálatos önmérsékléssel a végső határig vitt türelemmel óvta királyunk a békét s ha Ő mondotta, hogy tovább tünnünk nem lehet: akkor igazán elkövetkezett az a pillanat, amikor mindnyájunknak el kell menni!

És megértette az uralkodónak ezt a szavát, mely valóban a kor szava volt, Magyarország és Ausztria minden nemzete.

Egy háború volt még a történelemben, melyben Magyarország és Ausztria népei a mostanihoz hasonló lelkesedéssel tömörültek valamennyien a trón köré: mikor Mária Terézia trónját védtük meg az egész világ ellen. Sem azelőtt, sem azóta nem volt a dinasztia háboruja, melyet Magyarország és Ausztria egyformán annyira nemzeti ügynek tekintett volna, mint a mostani háború. Es köteteken lapozhatunk végig a világtörténelemben, míg még egy olyan igazságos háborút találunk, mint a miénk.

Még egyben hasonlít a mostani háború a Mária Terézia trónjáért vívott küzdelemhez: abban, hogy most is a magyarok az elsők az ütközetben. Magyarok léptek először

szerb területre, magyarok az első elesettek, magyarok az első győzők és valamennyiünk meggyőződése szerint magyar ember erős keze irányította a diplomáciát is, míg a mostani erélyes leszámolóhoz eljutottunk.

Mária Terézia idejében a háború ledöntött minden fálásfalat a pártok közt. Minden pártnak egy jelszava lett: életünket és vérünket a királynéért! Ma is ugyanez a helyzet. Ma sincsenek többé pártkerek, egy egységes nemzet van, ennek az egységes nemzetnek egy a jelszava, mindent a hazáért és a királynéért, és ennek az egységes nemzetnek egy célja van: a győzelem!

Magyarország és Ausztria az ősz uralkodó körül megifjodva vonulnak harcra. Az ősz király pedig boldogan szemlélheti ezt a gyönyörű jelenetet. Ami egész életének célja volt, amiért erős lélekkel küzdött meg minden szenvedéssel és csapással, azt íme 84-ik születésnapján megérte. Valamennyi népe egyesül az ő szeretetében, mint ő is valamennyi népét egyforma szeretettel kívánja boldognak látni. Adja a magyarok Istene, hogy a csaták tüzeiben született ez a drága kincs, Magyarország és Ausztria minden fiának egyetértése hozza meg mihamarább a döntő diadalt szent ügyünknek és a döntő diadal után a dicső béke újabb korszakát, hogy az ősz király ebben a győzedelmes háborúban alapozza meg véglegesen egész életének gyönyörű célját: népeinek egyetértő békéjét, Európa békéjét, az emberiség békéjét.

Mentőszekrények

miniszteri rendeletnek megfelelően felszerelve **5 K-tól 32 K-ig**

ugyszintén hiányzó részek pótlása legolcsóbb áron

minden nagyságban felszerelve a belügy-

FARKAS ISTVÁN

„Apolló” drogeriája

NAGYVÁRAD,

Rimaóczy palota—Rákóczi-ut.

A világháború.

A kettős ünnep alatt jelentős esemény: hadseregünk erélyesen folytatta benyomulását Szerbiába. Mint a hivatalos jelentésekből megállapítható, hadseregünk két irányban nyomul Szerbiába: északról és nyugatról, vagyis Magyarországból és Boszniából.

A Magyarországból benyomuló csapatok nagy diadala volt Szabác elfoglalása. Szabác a magyar-török háborúk idején játszott jelentékeny szerepet; most ismét magyar kézre került. A Bosznia felől benyomuló csapatok ugyancsak erélyesen visszavetették a szerbeket, annak dacára, hogy a szerbeknek a hadüzenet óta mostanáig elég idejük volt felkészülni. Ugy látszik azonban, nem volt miből felkészülni.

Oroszországban igen figyelemreméltó esemény az elnyomott nemzetiségek mozgalmá. Most már nemcsak a lengyelek forronganak; a kisoroszkok is örömmel üdvözlnek a felszabadítókat, forradalom tört ki a Kaukázusban, északon pedig testvéreink, a finnek készülnek elszakadni zsarnokaiktól. Az orosz kolosszusról bebizonyosodik, hogy agyaglábakon áll. Ha ez a mozgalom kellő terjedelmet nyer, akkor mintegy hatvan millió főt ragad magával, az egész orosz birodalom lakosságának csaknem felét és éppen a birodalom legvirágzóbb tartományában. A felszabadulás után vágyó népeknek ez a megmozdulása a hadműveletekre is nagy befolyással lesz, de éreztetni fogja hatását a békekötésnél. Európa új térképének megrajzolásánál.

A francia határon a német haderő folytatja a felvonulást. A német

császár a főhadiszállásra vonult, ami a hadműveletek erélyes folytatását jelenti.

Tudósításaink a következők:

A szerb harctérről.

Sabác elfoglalásának pénteken este érkezett híré utabb és részletesebb győzelmi jelentés követte.

Azóta már nagyjelentőségű összecsapások voltak már a déli harctéren.

A hivatalos jelentés ezeket mondja:

Csapatunk augusztus 14-én heves harcok után az ellenséget már hosszabb idő óta megerősített és erősen megszállott hadállásából a Drina keleti parti magaslatainál Loznica és Liesnica közelében megverték.

Itt, valamint Sabácnál augusztus 15-ére virradó éjjelen a szerbeknek nagy bátorsággal ellenünk intézett ellentámadását visszavetettük.

A mai napon csapatunk folytatták az előnyomulást.

Egy zászlót, két ágyut és két gépfegyvert zsákmányoltunk.

Az ellenség vesztesége súlyos. A mi veszteségünk se jelentéktelen. Erre vonatkozó részletek még hiányzanak.

A montenegrói haderőket, melyek területeinkre be akartak nyomulni, mindenütt visszavetettük.

Egy pillantás a térképre és könnyen megállapíthatjuk e hivatalos tudósításban foglaltak nagy jelentőségét.

Sabác elfoglalása a Száván történt átkelés eredménye, még pedig mint az újabb jelentés mutatja, heves harcok után. Ezzel körülbelül egyidőben, augusztus 14-én csapatunk már a Drinán is átkeltek.

A szerbek számítottak erre az előnyomulásra és, mint a hivatalos jelentésből kitűnik, hosszabb idő óta megerősített hadállást foglaltak el a Drina tulsó parti magaslatainál Liesnica és Loznica között.

Csapatunk tehát átkelve a Drinán, megverték e két város között megerősített szerb hadállást. A szerbek erre ellentámadással

feleltek, még pedig nemcsak itt, tehát a Drinán átkelt sereggel szemben, hanem Sabácnál is, vagyis a Száván átkelt csapatainkkal szemben. E két támadás augusztus 14-én délután és a rákövetkező éjszaka történt. Csapatunk mind a két támadást sikeresen visszavetett és az ellenségnek súlyos veszteséget okoztak. Egy zászlót, két ágyut és két gépfegyvert zsákmányoltunk.

Az elmúlt napokon csapatunk folytatták az előnyomulást.

A loznicei és liesnicai siker fontosságát talán nem mindenki fogja fel teljes mértékben. Hogyha azonban rátekintünk a térképre, azonnal szembeötlök, hogy a sabáci és loznicei siker után egész északnyugati Szerbia a Drina-Száva szögétől Valjevoig kezünkbe került. A sabáci és loznicei sereg nyomán ugyanis derékszőgben kétoldalról szorítja a Valjevo körül felvonult szerb erőket, a melyeknek helyzete nagyon nehéz.

Új győzelem Szerbiában.

Budapest, aug. 17. (Hivatalos jelentés.)

A Drina menti harcok, a melyek Szerbia földjén tegnap kezdődtek csapatainknak az erős ellenségen való döntő győzelmét hozták meg. Az ellenséget az osztrák-magyar csapatok Valjevo felé hatalmas erővel verték vissza. Számos szerb katonát ejtettünk foglyul és sok hadianyagot zsákmányoltunk. Az ellenség üldözése a legteljesebb mértékben tart. Csapatunk oroszán bátorsággal harcoltak az erős hadállásukban levő s számra nézve egyenlő erejű ellenséggel. Különös érdemeket szerzett a hősiességben a varasdi 16-ik számú gyalogezred, melynek tisztikara és legénysége a legnehezebb viszonyok között indult a diadalmas rohamra.

A szerb harctér sebesültjei Budapesten.

(Hivatalos jelentés.) A déli harctérről a fővárosba irányított sebesültek állapota igen kielégítő. Általában súlyosabb sebesült igen kevés van és a könnyen sebesültek visszakivánczozása a harctérre és lelkesedésük, melylyel haderőnk hősi viselkedéséről beszélnek, igen nagy és a főváros közönségében megnyugtató és lelkes visszhangot keltett.

Harcok az oroszhatáron

Bécs, aug. 17. (Hivatalos távirat.) A Corr Burean éjjeli jelentése: Egyes külföldi lapoknak a galíciai határvidéken elért állítólagos orosz sikerekről szóló híresztelése a legelősebb ellentétben állanak a valósággal. Az oroszok egyes különítményeit, amelyek helyenkint néhány kilométernyire behatolnak a határhoz legközelebb eső területekre, Zaloszeo, Bródy és Sokal mellett azonnal visszavetettük. A határon tevékenységük egyáltalán csak egyes védtelen vidéki falvak kifosztására és felgyújtására szorított. Ezzel szemben több lovasosztályunk az orosz határon át messzire nyomult be Oroszország belső területére.

Vilmos császár a táborba ment

Berlin, aug. 17. (Wolf-ügynökség.) Vilmos császár Berlinből teljes kíséretével a főhadiszállásra utazott. A kormányzással az

Fohászok.

Nagyhatalmu Isten!

Világoknak ura, népek királya,
Az égen a napnak, földön a szívnek
Rendíthetetlenül örök pályája!
Könyörgünk hozzád!

A Te erős kezéd

Alkotta minékünk tornyos váraink!
És mi, csöppnyi sziget oceanba' kint,
Ezer esztendőn át létünk annyi harcát
Véled vívtuk meg.

A Te áldott szíved

Terített minékünk kalászos mezőt!
S bő aratás után, szüret idő mulván
Mi szegény gyermekid, oltárod előtt
Hoztunk áldozatot.

A te igaz szavad

Igért meg minékünk örök életet!
S mi, meleg vérünket, egyetlen kincsünket
Igéd igazáért — mikor lehetett —
Cserébe adtuk.

Nagyhatalmu Isten!

Világoknak ura, népek királya,

Az égen a napnak, földön a szívnek
Rendíthetetlenül örök pályája!
Könyörgünk hozzád!

Urunk, ne engedd meg

Hogy a te váraid halomra düljenek,
Hogy a te meződön gonoszak gyűjtsenek,
Hogy a te szavadból csak csufot üzzenek,
Urunk ne engedd meg!

Urunk ne engedd meg

Hogy áldott királyunk új szenvedést érjen,
Hogy sirató könnyü remegjen szemében
Hogy ne legyen igazság se földön, se égen
Urunk ne engedd meg!

Urunk! hallj meg minket!

Kezünk a kardon, reményünk te vagy!
Neved az ajkunkon, néped hozzád kiált
Emeljen föl erőd, áldjon meg ajkad,
S áldd meg a királyt!

Nagyhatalmu Isten!

Világoknak ura, népek királya
Az égen a napnak, földön a szívnek
Rendíthetetlenül örök pályája
Könyörgünk hozzád!

Csoőr Lajos.

államminiszteriumot bizta meg. A főpolgármesterhez a császár lelkes hangú leiratot intézett, amelyet e szavakkal végez: Igaz ügyünket nem hagyhatja el a győzelem!

A Wolf-ügynökség éjjeli jelentése: A főhadiszállásra utazó német császár felhatalmazta a birodalmi kancellárt, hogy a birodalmi kormányzat területén a kormányügyeket önállóan intézze.

Letartóztatott orosz konzulok.

Bécs, aug. 17. (Express). A bécsi amerikai nagykövetség közölte tegnap külügyi

kormányunkkal, hogy Hoffinger alkonzult, akit nagykövetségünk pétervári levéltárunk őrzetére hátrahagyott és akinek biztosságáért az orosz külügyi hivatal kifejezetten garanciát vállalt, mint hadifoglyot letartóztatták. Oroszország ez erőszakos tényére külügyi kormányunk a megtorlás nemzetközi jogi fegyverével válaszolt és elrendelte a bécsi orosz nagykövetség hátrahagyott irodatisztjeinek és a Budapesten tartózkodó serajevói orosz konzulnak letartóztatását.

A Korr. Bureau későbbi jelentése szerint a letartóztatott serajevói volt orosz konzult, Igelstrsenöt, minthogy kitünt, hogy betegeskedik, szabadonbocsátották.

Az egyház és a háboru.

A pápa intelme a világ összes katolikusaihoz.

Midőn majdnem egész Európa a leggyászosabb háboru örvényébe rohan, melynek veszélyeit, csapásait, melynek végkimenetelét ha valaki meggondolja, az bizonyára úgy érzi, hogy gyász és borzadály marcangolja, lehetetlen, hogy meg ne rendüljünk. Magunk is lehetetlen, hogy lelkünket a legkeserűbb szomorúság ne agassza, mikor mi annyi polgárnak, annyi népnek üdvéért és életéért aggódunk. A dolgokily nagy zürzavarában és végveszélyében főképen érezzük és tudjuk, hogy az atyai szeretet, az apostoli szolgálat azt követeli Tőlünk, hogy minden Krisztushívőnek figyelmét annál nyomatékosabban ráirányítsuk oda, ahonnan jó a segítség Krisztusra, a béke fejedelmére, a leg-hatalmasabb közbenjáróra Isten és az emberek között.

Intünk mindenkit, ahány katolikus van a földön és elsősorban a lelkészeket, hogy Jézus trónjához, a kegyelem és az irgalom trónjához járuljanak mindnyájan; azonkívül azokat, kiknek feladatuk a püspökök parancsával elrendelt nyilvános könyörgéseket elvégezni, hogy a könyörülő Isten, mintegy kifáradva a jámborok imáitól távoztassa el a háboru gyászos tüneteit és adja kegyesen, hogy azok, akik a közügy élén állanak mielőbb a béke és ne a rombolás gondolatait gondolják.

Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök körlevele.

Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök a következő körlevelet intézte az egyházmegye papjaihoz:

Európa államai azt a képet mutatják, amelyet az evangélium (Luk. 21, 10.) fest ezekkel a szavakkal „nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen“. Olyan helyzet fejlődött ki, amely a hazánkból és a monarchia másik feléből milliónyi békésen dolgozó kárt szőlított fegyverbe, hogy megvédjék igazunkat.

Felkérem a fő papságot, hogy fáradságot nem kímélve keressen módot arra, hogy népünk a fenyegető anyagi romlást elkerül-

hesse. Világosítsák fel az otthonmaradt embereket, hogy a korra és nemre való tekintet nélkül mindenkinek úgy kell dolgozni, hogy a távollevő munkás kezének a hiányát pótolják, a terményeket betakarítsák, a földet a jövő gazdasági évre előkészítsék s ilyen módon biztosítsák magukat az inség ellen, amely feltétlenül beköszönt abba a családba, ahol ezt a rendkívül nehéz helyzetet fokozott munkával nem fogják ellensúlyozni.

Amennyiben ez a fokozott sürgős szükség úgy kívánná, hogy vasárnapokon és a kötelező ünnepeken is teljesítsenek munkát akár a mezőgazdaságban, akár a kaszálókon vagy szőlőkben; felhatalmazást adok a fő papságnak, hogy megfelelő módon oktassák ki a népet, hogy a mai közszükség idejében a vasárnapoknak és ünnepeknek a megszentelésével nem fog ellenkezni ha a kötelező szentmise hallgatása után munkába megy.

De mellőzhetetlenül tartanak minden ilyen alkalommal a szentmise után megfelelő beszédet a hűvekhez, kiket kioktatnak, hogy akik a szentmishallgatás parancsának eleget tettek; azok lelkiismeretükben nyugodtan térhetnek a háborus időben olyan gazdasági munkákra, melyet a családi és közérdek sürgősnek talál.

Amennyiben a magyar kormány a háboru tartamára felfüggesztené az 1891. évi 13. t.-c hatályát: a mezei munkára vonatkozó főntebbi utasításom pro foro interno az ipari munkára is kiterjed.

Ha a szentmisét a szokottnál korábban engedem megtartani: a déleesti ájtatosságok viszont a késő délutáni vagy esti órákra tehetők, hogy a munkából hazatérő hűvek is részt vehessenek bennük. Ezeket a szorgos munka idejére és a háboru tartamára akként engedélyezem, hogy a békével együtt az istentisztelet szokott rendje is visszaállítandó lesz. És az legyen hívő lelkünknek fő imádsága, hogy a szentséges atyánknak fentebb olvasható óhaja szerint mielőbb hallgasson el a fegyverek zaja és a világbéke oltalma alatt élhessünk földi és örök boldogságunknak.

A mi igazunk.

A Vatikán álláspontja.

Bécs, aug. 17. A Reichspost római távirata szerint a Vatikánban elismerik Ausztria és Magyarország eljárásának igazságát.

A király megköszönte a haditudósítók üdvözlését.

A főhadiszállásról, aug. 16. (Hivatalos jelentés a főhadiszállás haditudósítója parancsnokától.) Az osztrák-magyar és külföldi haditudósítók szállásukra érkezésekor tudvalevőleg hódoló üdvözlést küldtek Ő felségéhez, amelyre a király parancsából a haditudósítói szállásról a következő távirat érkezett:

„Ő császári és apostoli királyi felsége kegyeskedett a haditudósítók hódolatát kegyes köszönettel tudomásul venni.“

Ezt a táviratot Hóhn ezredes felolvasta az összegyűlt haditudósítóknak, akik azt Ő felsége viharos éljenzésével fogadták.

Anglia nem egységes.

John Burns nyilatkozata.

London, aug. 17. John Burns belügyminiszternek, a munkáspárt tagjának visszalépése állandóan izgatja a közvéleményt. Burns kijelenti a sajtóban, hogy Ő Angolország semlegessége mellett volt. Angolország ebben a harcban nagyon sokat kockáztat. Ő egyetért a bányamunkások nagy szervezetével és más szövetségekkel és ezért nem szabad azt mondani, hogy az angol közvélemény a háboru mellett foglal állást.

Olaszország magatartása.

Berlin, aug. 17. A Wolff ügynökség jelenti: Minthogy az a hír terjedt el, hogy az olasz kormány monarchiaellenes magatartást tanusít, az olasz kormány utasította berlini diplomáciai ügyvivőjét, hogy a híret cáfolja meg. A diplomáciai ügyvivő evégből megjelent a német külügyi hivatalnál, hogy ott is bejelentse ezt a cáfolatot.

Törökország mozgósítása.

Konstantinápoly, aug. 17. Illetékes török helyről közlik, hogy a mozgósítás Törökországban minden várakozást fölmúló gyorsasággal és pontossággal folyik le. Az egyes katonai kerületekbe bevonult tartalékosok száma a tényleges szükségletet sokszorosan meghaladja. A mozgósításnak nincs agresszív jellege, hanem csak fegyveres semlegességről van szó. Az osztrák és magyar követségen az utóbbi napokban százával jelentkeztek albánok és bolgárok, a kik önkénteseknek ajánlottak. A jelentkezők között volt két kurd főnök, a kik a maguk és egész csapatjuk szolgálatát ajánlották fel a monarchiának. A nagykövetség az ajánlatokat köszönettel visszautasította.

Török államférfiak Bukarestben.

Konstantinápoly, aug. 16. Talaát belügyminiszter, valamint Halil kamarai elnök ma Bukarestbe utaztak.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

Leszáll a bankkamatláb.

Budapest, aug. 17. (Hivatalos távirat.)

Az osztrák-magyar bank vezérigazgatója egy újságról elolvasott arról nyilatkozik, hogy az ipari körök óhaja az osztrák-magyar bank kamatlábjának leszállítása iránt mikor fog teljesedni, azt ebben a pillanatban megmondani nem lehet. Bizonyos azonban, hogy a bank kamatlábjának leszállítását egóiztikus szempontok nem vezérlik és ha azok az okok, amelyek a kamatlábjemeléskor mérvadóak voltak, megszűnnek, a főtanács el fogja rendelni a kamatlábj leszállítását. Különösen megnyugtató volna, ha az angol bankkamatlábjak 6, illetve 5 százalékra való leszállításáról szóló jelek beigazolást nyernek. Örömmel konstatalható, hogy a legutóbbi napokban lényeges megnyugvás állott be és hogy a visszaözönlések immár túlhaladják a visszafizetéseket. A részvények lombardirozásának kérdése még a tanulmányozás stádiumában van, de bizonyosra vehető, hogy a bankvezetőség határozatai nem látszanak szűkkeblűeknek. Hitelpénztárak létesítése nincs terbe véve. Azok a szociális okok, amelyeknél fogva Németországban ilyen pénztárakat terveztek, nálunk nem állanak fenn. A tőke újból való megnyitására kérdése még nem aktuális ugyan, de bizonyos államérdek fűződik a tőkeforgalom megnyitásához. Elvárható, hogy a tőke az osztrák és magyar hadsereg döntő győzelménél, ami remélhető, ismét felveszi tevékenységét.

Ürnapgyűjtés az utcákon.

*

A katonák napja tárgyában Hlatky Endre főispán értekezletet hívott egybe, a melyen részletesen megállapodtak a napi programot illetően.

Az értekezleten városunk előkelő hölgyei voltak jelen.

Tekintettel a viszonyokra és az idő rövidségére, ezuttal nagyobb szabású ünnepélyeket nem vehettek fel programba, hanem elhatározták, hogy az utcákon és tereken gyűjtőurnákat állítanak fel, amelyeknél előkelő urasszonyok és urleányok teljesítik a felügyeletet. Az urnákba begyűlt összeget a hadba vonult katonák családtagjainak felszólítására fordítják.

Az urnák a következő helyeken lesznek fölállítva s a közreműködésre a következő urhölgyeket kérték fel:

1. Bémer-tér. Kishídő: Grunwald Henrikné, Füredi Lászlóné.
2. Royal-kávéház: Szentlélek Kálmánné, Somló Károlyné.
3. Emke-kávéház: Erdélyi Miklósné, Angyal Ilka.
4. Rákóczy-ut és Bémer-tér sarkán: Molnár Gézáné, Laszky Arminné.
5. Uri-utca és Rákóczi-ut sarok: Nagy Ödönné és Csapó Lenke.
6. Pénzügyigazgatóság: Németh Istvánné, dr Gyarmathy Viktorné, Mikeszka Lajosné.
7. Schlauch-tér: Kenéz Sándorné, Imets Illésné.
8. Róm. kath. Székesegyház: Kiss Döméné, dr Molnár Imréné, özv. Géher Antalné.
9. Máv. állomás: Buttyka Lajosné, Petri Gyuláné, Soós Jenőné.
10. Sas passage: Schütz Albertné, Mihelfi Lajosné, Darvas Istvánné.

11. Teleky-utca. Mezey-féle üzlet: Reismann Mórné.

12. Kert-utcai szeglet: dr Grósz Samuné.

Segélykiosztás a városházán.

Négy nap óta óriási közönség tolong úgy délelőtt, mint délután a városházán, a polgármesteri hivatal előtt. Mind asszony és a legtöbbnek gyermek van a karján; egyik-másiknak még a ruhájába is kapaszkodik egy, vagy több gyermek.

Mindnek férje, atyja, szóval kenyérkeresője már messze van, elvitték a haza védelmére.

Összegyűltek, hogy a társadalom áldozatkészségéből nyújtandó segélyezésben részesüljenek.

A segély kiosztást már napok óta folytatják s Juricskay Barna tb. tanácsnok több tisztviselő segédkezése mellett egész nap fáradhatlan buzgalommal teljesítették a nehéz munkát.

Ennek dacára, még igen sokan vannak, akik nem tudtak bejutni; mert hát aki csendesebb, szerényebb, azt megelőzik az ügyesebbek, a tolaodóbbak.

Igazán megrázó, amint egyik-másik elpanaszokodik:

— Tekintetes ur, kérem öt kiló lisztet, hogy egy kenyert süssek!

A legtöbb azt kéri, hogy pénzt adjanak neki, mert abból azt vehetné, amire neki, vagy gyermekeinek legjobban van szüksége.

Osztanak ki utalványokat lisztre, burgonyára, tejre; a tejet a városi tejközpont Szent László-téri fehér bódéjában, a burgonyát a tűzoltóaktanyában osztják ki az utalványok ellenében, míg a lisztet az Adria malom bármely lisztraktárában megkapják az utalvány előmutatása mellett.

A tejből 1-2 litert adnak, a szerint, amint 1-2 gyermeke van.

Legkevesebb keleté van az ebéd jegyeknek; még ha kínálják sem kell. Bizonyos álszemérem tapasztalható a legtöbbször: szegyenek a népkonyhákra menni ételért.

Tegnapig mintegy 600 szegény családnak adtak ki utalványt különféle élelmiszerekre.

A mostani módszer azonban nehézkes és egész állandó hivatali igényelne, miért is Juricskay Barna tb. tanácsnok most akként intézkedett, hogy tíz napra szóló blockutalványokat adnak ki s így csak tíz naponként kell az utalványokat kiállítani.

25000 korona gyűlt be.

A polgármester által megindított gyűjtés az itthon maradt szegény családok részére igen szép összeget eredményezett már is. Tegnap délutánig 25728 K 70 fill. folyt be. Ujabbán a következők adakoztak: Eisele Sándor és Barta László a Velencei Petőfi asztaltársaság nevében 50 K, Molaár János fogalmazó és neje 10, Lajos asztaltársaság 100, Iványi István 10, Róth József Cipőáruház 3, özv. Veisz Mórné 50, Dimandi József özv. Zsiga Miklósné bécsi lakos nevében 50, özv. Fleischer Bertalanné 10, Sztaniszlavszky Adolf kir. főgyógyász 100, Szilágyi Ilona 10, a Nagyváradi utján dr Szöllösi Ernőné 10, Blau Sámuel 50, Gelberg Mami marhakereskedő 20, ifj. Kenéz Sándorné 50, Irisz Izidor és neje 25, Gonda Vilmos és neje 25, a nagyváradi molnárok önszolgálati egyesülete 10426, Reichard D. 50, Gyulai Kiskereskedők társulata 100, Popper Aladár 10, ifj. Ullmann Izidor 100, Szigligeti-színház 60, Mégai Ilona gyűjtése: N. N. 1, Grág Tivadar 1, Mégai Gizi 1, Kroó Samuné 20, Lang Henrik 2, Guttmann Miklós 1, N. N. 1, Mégai Juliska, Mégai Ilonka 1, Nemes Erzsébet 1, Steiner Emil 1, Katz Lenke 1, N. N. 1, Freiburger Margit 1, Gara Irén 1, K. K. J. 1, Kalmár Erzsé 1, összesen 27 korona.

Lammel Vilmosné gyűjtése: Marosi Ferenc 40, Boda Sándor 1, Sipos Ignác

40, Máté Tamás 40, Téglás Lajos 40, Barabás Erzsike 1, N. N. 20, N. N. 40, Lőrinczi András 1, Kiss Nagy Lajos 1, özv. Juhászné 60, Orbán Ferenc 1, Szilágyi Lajosné 60, Steiner József 1, Major Pálné 1, Rácz János 2, Zöld Károlyné 50, Sütő Mihályné 10, Berkovits Hermann 1, Szabó István 1, N. N. 40, Szatrárn Vincéné 1, Fazekas Lajosné 1, Lefkovits Mórné 1, N. N. 10, Schiler Adolfné 1, Boros János 1, Burnis Illésné 60, Bodó Sándor 60, Vargha László 1, N. N. 40, Király Zsigmond 1, Lammel Matild és Stefi 2, összesen 26 kor. 20 f.

Az Adria malom munkásainak gyűjtése: Sándor András 2, Nalejkó József 2, Tyrka Demeter 50, Kóvér Lajos 20, Vajda János 20, Nagy Ferenc 20, Szabó K. 20, Reich Mihály 20, Geesei Antal 20, Róth Lajos 30, Kampián Nándor 40, Duró Imre 40, Suhányi József 20, Szentmiklósi 50, N. N. 20, Kiss Gyula 1, összesen 8 kor. 70 f.

Oláh Rózsika gyűjtése: Oláh Ferenc 50, Oláh György 20, Olvashatlan 40, Hant Frigyes 60, N. N. 30, N. N. 60, Kenyeres és Engländer 1, Kramer Aronné 1, Jánosházy Antal 20, Balog Gyula 60, N. N. 20, N. N. 30, N. N. 40, Rósen-czweig S. 20, N. N. 20, Vittenburgerné 40, Pollatsek 60, N. N. 40, N. N. 1, N. N. 1, N. N. 20, N. N. 10, N. N. 20, N. N. 60, Weisz Kálmán 1, X. Y. 1, Karner Vilmos 1, Zsivanovits Antal 1, N. N. 10, N. N. 20, N. N. 40, Czeglédi Jenő 1, összesen 87 korona.

Dr Demek Győzőné gyűjtése: dr Demek Győzőné 2, Schuch Károlyné 2, Kun Frigyesné 2, Schüller Adolfné 1, Kardos Béláné 1, Orley Gusztávné 1, Szentpétery József 1, Pintér Mihály 2, Mónus Sándor 2, Kovács József 2, Kauczil István 18, Kreznerits Ferencz 1, Koch Károlyné 30, Weisz Sámuelné 2, id. Joó Ferenc 1, N. N. 20, K. né 60, N. N. 2, Mudora György 1, Czirják Zsigmondné 1, Tokai László 1, Győri Gyuláné 1, Makai Imre 40, N. N. 1, Suter Jánosné 40, Ujlakiné 40, N. N. 20, N. N. 1, N. N. 1, I. 10, Balyika Györgyné 1, N. N. 22, összesen 33 korona.

Berger Irén gyűjtése: Dr Ney Andor 2, Lukács 50, Lechner Odön 1, Grünbaum Miksa 1, Bleyer Ferenc 1, Sipos Imre 20, N. N. 50, N. N. 1, Dutkai sz-d s 1, Olvashatlan 1 K, Sári András 1, Landbisz Sz. 1, N. N. 1, N. N. 1, Olvashatlan 1, Sipos Lajos 10, Gallovits Frigyes 5, N. N. 10, R. A. 1, Olvashatlan 20, N. N. 20, N. N. 20, N. N. 20, H. K. 1, K. H. 2, N. N. 30, P. L. 1, N. N. 20, N. N. 20, N. N. 30, Spitzer A 1, S. K. 1, N. N. 20, N. N. 20, N. N. 20, K. Nagy 20, D. K. 20, N. N. 20, G. 1, Olvashatlan 1, N. N. 1, Kozári 40, Köteles 50, N. N. 10, N. N. 20, olvashatlan 20, N. N. N. N. 1, N. N. 1, N. N. 10, N. 10, Manner 1, N. N. 20, Margit 1, Pozsár s. k. 50, N. N. 40, Valach 40, összesen 39 korona 80 fillér.

Hegedüs hirlapiroda gyűjtése: Halász Kató és Agica 8, Koliner Miksa 10, Weisz Ignác 8, Puskás József 2, Klein Ede (Berkény) 10, Erős Zsigmond 10, Reichenberger Lotti 5, Aufrecht Sándor 10. A 39-ik gyűjtészed egyik századának rezervistái 6, összesen 69 korona.

Kepes Gyula gyűjtése: N. N. 10, N. N. 10, N. N. 20, Dr Tichajer 20, N. N. 10, Kemény 20, N. N. 20, Sz. L. 10, H. L. 20, C. O. 30, Dorogh 20, Nagy L. 20, Silbermann 40, Takács János 10, Deuts Lipótné 10, üzv. Lelberger Emilné 40, N. N. 10, N. N. 20, N. N. 20, N. N. 20, N. N. 10, N. N. 10, Mandel Bernát 10, N. N. 20, N. N. 10, Goldstein S. 10, Spitzer N. 10, N. N. 10, L.

M. —20, N. N. —10, N. N. —10, Farkas L. —20 fillér, összesen 5 K 50 fill.

A Berger szeszgyár személyzetének adománya: Vajda Géza 5, Vittman Sámuel 5, Jámor Kálmán 3, Kondrovich Tódor 2, Weisz Matild, Lázár Ferenc, Venzé László, Grósz Sámuel, Goldstein Salamon, Ciptor Endre, Vekáns Tivadar, Todoszi János, Tripe Tódor, Vardai Mihály és Varga Lajos 1—1 korona, összesen 25 korona.

Rubin Erzsike gyűjtése: Szilágyi János 4 kor. N. N. —20, Katóka —20, N. N. —20, N. N. —10, N. N. —10, Eugén Hara —50, Kahrer 4 kor. S. Gy.-né —20, dr K. M.-né —50, N. N. 1 kor. F. R. —30, N. N. —50, N. N. —20, N. N. —20 N. N. —10, N. N. —40, N. N. —10, S. E. —10, Erzsike —10, N. N. —10, N. N. —20, N. N. —60, N. N. —20 fill., Hazai biztosító 1 kor., Nagyvárad aruraktár r. t. 1 kor., N. N. —10 fill. összesen 13 kor. 20 fillér.

Számborovszky Rezső gyűjtése: Némethy Gyula dr 10, Debreczeni Kálmán 5, Gyepes Imre 5, F. H. 1, Peszeki Ferenc 10, dr Pataky Arnold 10, Szilágyi Dózsa 20, N. N. 3, özv. Sal Ferencné 10, Isten áld meg a magyart 2, Körmenyi Endréné 10, Ernyi Gilbert 10, Pt. kapucinus 2, Szabó Ferenc 10, Leéb Bertalan 15, Erődi Béla 10, Beke Boldizsár 10, Jágits Ottó 10, Lipsey Gyula 10, Gálffy Sándor 10, dr Gram Károly 40, Fröhlich János és György 20, Bazala Béláné 5, Szilágyi János vendéglős 5, Kertész Miksa 10, Faith Agoston 10, Czifra Kálmánné 10, dr Schweiger Ede 20, Popeszu Péter 10, özv. Bozóky Béláné 20, Serly Viktor 10, Labancz György 10, Ditz Sándor 5, Heilinger József 10, P. Gy. 1, Mellau István 10, Szöke Endre 5, özv. Vágnerné 5, Rónai Antal 3, Szmazsenka Ernő 20, Tamaian Péter 20, Vida Lajos 10, Tátray Sándor 20, Kriszta Sándor 10, Kriszta Sándorné 2, Lakatos Sándorné 20, Korbucz Péter 5, N. N. 1, Számborovszky Rezső 5, Balogh Elemér 5, összesen 500 korona.

Wertheimstein Alfréd nagybirtokos Cséhtelek, a Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókja útján 300 koronát adományozott

Deutsch Benjámín 100 kilogramm kenyert adományozott a behívott katonák családtagjai részére.

Az újabb adományok összege 1705 korona 46 fillér. Az eddig beérkezett adományok összege 25728 kor. 70 fillér.

Polgárőrség Nagyváradon.

A főkapitány felhívása.

A háborúval járó bajokat Nagyvárad város rendőrsége is erősen érzi.

Máskor sem sok nálunk a rendőr, most pedig még ennek is elvitték katonának egy részét s egy újabb behívás esetén alig marad rendőr Nagyváradon.

Gerő Armin főkapitány most a nagyközönséghez fordul, hogy társadalmi uton legyenek segítségére a rendőrségnek, lépjenek be minél többen a polgárőrségbe.

Az erre kibocsátott felhívás a következő:

A megkezdődött nagy háború rendőrségünk tisztikarából és őrszemélyzetéből már eddig is 8 tisztet és 26 rendőrt szolgáltattak harcba.

Arra az esetre pedig, ha a folyó hó 29 ig felmentett 4 tiszt és 62 rendőr is a Haza védelmére behivatnák, a személy és vagyonbiztonsági szolgálat ellátására nem maradna itthon csak 6 tiszt és 22 rendőr; holott éppen háborús időben, amikor a közbiztonság és közrend érdekében a figyelő és megelőző rendészet sokkal éberebb és szigorúbb szolgálatot parancsol, a békelétszámnak leg-

alább kétszeres erejével kellene rendelkeznünk.

Ugyanazért teljes bizalommal fordulunk hazafias polgártársainkhoz, oly kéréssel, hogy azok -- akik hadkötelezettségben nem állanak, magukban kellő erőt és hajlamot éreznek és a városi pénztár fizetésére utalva nincsenek, -- a közbiztonság és közrend megővésében bennünket segítve és támogatva, önkéntes szolgálataikat hazafiasságból díjtalanul felajánlani sziveskedjenek.

Jelentkezések a rendőrfőkapitány irodában naponta d. e. 9—12-ig, délután 3-tól 5-ig fogadtatnak el.

Nagyvárad, 1914. augusztus 17.

Rendőrfőkapitányság.

A jászói prépost a háborúról.

Dr Takács Menyhért jászóvári prépost praelátus rendjének tagjaihoz a következő fenkölt szellemű szöveget intézte:

A Gondviselés határozott Európa népeinek sorsa fölött. A szörnyű leszámolás napjai közelednek s az erény jutalomra, a bűn megérdemelt büntetésre vár. A nemzet, színevirága állig fegyverben idegen országok harcterére siet, hogy élete fölládozásával megvédelmezze édes hazáját, ősz uralkodóját, szerető atyját és anyját, testvéreit és édes gyermekeit, ezt az egész megszentelt és honfi vérrel áztatott földet, melyet első szent királyunk a magyarok Nagyasszonyának oltalmába ajánlott, az égi Szűz Anyának, aki „Magyarországról, szegény hazánkról nem feledkezett meg“ a legnagyobb vezérelmek között soha, aki „földi éltünk vezéressége, édes reménységünk“ a második évezred küszöbén.

A legsötétebb bűntények egész sorozata, melyek nemzetünk, uralkodóházunk és szövetségeseink ellen gyilkos módon elkövetettek, megtorlásra vár s az elvetemült gonosztevők nem fogják elkerülni az igazságos Isten büntető kezét. Ennek a büntető kéznek az eszköze az a millió és millió fegyver, amely hazafiak és hősök kezében Istenért és hazáért végső elszántsággal halált megvető küzdelemre kész. Páratlanul áll a világtörténelemben az az általános lelkesültség és hősi bátorság, mellyel dicső hadseregünk a világháború véres esatáiba száll.

Fájdalom, hogy akadtak európai nagyhatalmak, amelyek a bűntények pártolására kezét fogták s fölment Uralkodónk tiszta és őszinte szövegét megérteni, igazságos és becsületos szándékait megismerni nem akarván, halálos ellenségek gyanánt vonultak fel határainkra s legfőbb hadurunkat arra kényszerítették, hogy velők az élet-halál harcot fölvegye. De az összes hatalmasok leghatalmasabbja a mindenható Isten velünk van s az Ő szent akarata és isteni segítsége győzelemre vezérli fegyvereinket, melyek a legigazságosabb ügyért harcolnak.

Kedves Testvérek és Rendtársak! E rendkívül súlyos és vesztes időszakban reánk úgy is mint az egyház és rend hű fiaira, úgyis mint a kultura munkásaira és igaz magyar hazafiakra önfeláldozást igénylő nagy kötelesek hárulnak. *Elelmünk, hajlékunk és ruhánk megosztása azokkal, akik tűnnek és nélkülöznek*, ápolása a csaták sebesültjeinek, a kinókat szenvedő szegény betegeknek, lelki vigasztalás minden istenfélő embernek, a ki lelki kinjaiban a könyörületes Istennél keres oltalmat és enyhületet; naponkinti buzgó fohászok és áldozat az Egek Urához, hogy fegyvereinket győzelemre segítse, Mária országát és hű magyar népét az ellenségtől megszabadítsa s a béke áldásaiban részesítse; végül hazafias készséggel és nemes elszántsággal való teljesítése mindannak, amit az édes haza érdeke és a nemzet java tőlünk megkíván s ami a megpróbáltatás napjainkban reánk parancsoltatik.

Abban a meggyőződésben keresek és találok megnyugvást, hogy a legfőbb hadur és felső apostoli király iránti legmélyebb alátvalói hűséggel és engedelmisséggel s izzó magyar fajszeretettel és hazafissággal fogjuk köteleseinket teljesíteni.

Rendünk áldozatkésztségét első sorban munkásaink és eseléseink családjaira s a székhelyeinken lakó mindama szegény családokra kívánom kiterjeszteni, akik kenyérkereső nélkül maradtak. Ezek élelmészésének és másnemű segítségének gondja rendünkre hárul; azután következik az országos segítő akcióban való részvétel, amennyire anyagi erőnkötől telik. *Nekünk teljesen igényteleneknek kell maradnunk, hogy szegény embertársainkat a nyomortól megmentsük. Az irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek gyakorlatában kell előljárnunk és mindenkinek példát adnunk.*

Részletes intézkedéseimet minden irányban haladéktalanul megteszem, kövessék azokat egy szívvel és egy lélekkel. Az isteni irgalom és kegyelem maradjon velünk!

Állandó pótsorozás.

Tömegesen jelentkeznek az önkéntesek.

A honvédelmi miniszter rendeletéből Eleméry Ferenc katonügyi tanácsos hirdetményt tett közzé, hogy az idejű fősorozásról elmaradt állításkötelesek megvizsgálása céljából az állandó sorozó bizottságok naponkint folytatják a sorozást. Ez alkalommal vizsgálják meg azokat a 17 évet betöltött ifjakat, akik önként beakarnak állani katonának.

Alig jelent meg a hirdetmény, már az első nap 37 alig 17—18 éves ifju jelentkezett a városházán a szükséges okmányokért, hogy önként beálljanak katonának s rövid kiképzés után elmehessenek a háborúba. Mindannyian erős, egészséges ifjak, akik hazafias lelkesedésből kíváncsognak a muszka ellen harcolni.

— Később ugy is katonák leszünk, hát inkább most megyünk, amikor a hazának szüksége van ránk, — mondták az ifjak.

A kibocsátott hirdetmény különben a következő:

Közhirre teszem, hogy a magyar kir. honvédelmi miniszter ur 13657—1914. eln. számú körrendeletével elrendelte, hogy a kiegészítési kerületi parancsnokságok székhelyén szervezett állandó sorozóbizottságok a cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokságoknak a közigazgatási hatóságokhoz és honvéd kiegészítő parancsnokságokhoz esetről-esetre intézett előzetes megkeresésére állításköteleseknek megvizsgálása végett annyiszor üljenek össze és működjenek a hányszor ez a jelentkező állításkötelesek kellő száma folytán szükségesnek mutatkozik.

A nagyvárad cs. és kir. kiegészítő kerületi parancsnokság megkeresése folytán a nagyvárad állandó sorozóbizottság működését a régi járványkórházban (Lázár Vilmos-utca 3. szám alatt) augusztus 21-ik napján pénteken reggel 8 órakor kezdi meg s aug. 22. s következő napokon mindenkor vasár- és ünnepnapok kivételével reggel 8 órakor folytatni fogja.

Felhívom a folyó évi fősorozásról távollét vagy bármi okból elmaradt nagyvárad illetőségű I., II., és III. korosztályú állításköteleseket, valamint: az eddig a sorozástól távolmaradt magasabb korosztályú állításköteleseket, a Nagyváradon tartózkodó összes idegen illetőségű I., II. és III. korosztályú állításköteleseket, végül mindazon 17. életévet betöltött ifjakat, kik a közös

hadseregbe, haditengerészet vagy honvédségbe önként beállani akarnak, hogy a fent jelzett napokon reggel 8 órakor a sorozóbizottság előtt jelenjenek meg. Az önként belépők előzőleg szerezzék be születési és erkölcsi bizonyítványukat s azután még a sorozás előtt jelentkezzenek szüleikkel vagy gyámjukkal a katonai ügyosztályban (Városháza II. em. 31. sz. szoba) a szülői beleegyező nyilatkozat aláírása s a belépési bizonyítvány elnyerése végett.

Nagyvárad, 1914. augusztus hó 15.

Eleméry Ferenc,
katonai-ügy-tanácsnok.

Képek a háborús világból.

Csak védje meg a hazát . . .

Szombat este a katonai vonatot ezrekre menő tömeg várta a nagyváradi pályaudvaron. A nagy tolongásban egyszerre egy töpörödött falusi asszonyka törtetett előre a felvirágzott vonat felé. Földrengető dübörgéssel rohogott be a hatalmas mozdony, mely mögött katonával megrakott 50-60 vagonból hallatszott:

— Le a szerbekkel!

— Éljen a háború!

A vonat kocsijain hatalmas betűkkel felírva ékeskedtek a következő és hasonló mondások:

Kirándulás Szentpétervárra!

Különvonat Moszkváig!

majd egy szénszállító kocsit rohogott be. A széngarmadába lécből készült akasztófa volt szurva s azon egy papírból készült emberi formát lóbált a szél, mellette a gyöngébbek kedvéért ott diszelgett a tábla is:

Petár király

Végre megállott a változatos vonat s a katonák valósággal a várakozók karjaiba ugráltak. Nagynehezen idejutott a mi töpörödött asszonyunk is és nagy siránkozás közt fogott nyakon egy deli katonát. A katona nem tudta mire vélni a nagy szeretetet, de mielőtt magához térhetett volna, már a nyakában lógott két sulyos kosár.

— Édes drága katona uram mind magának adom ezt a kis harapni valót, csak mentse meg, mentse meg a hazát.

Mikor az asszonyka befejezte mondókáját, már el is tűnt a tömegben, s a meglepett katona egymásután húzott ki a kosarakból egy hátulsó sonkát, egy üveg bort, egy csomó töpörödött pogácsát, egy sült libát és egy csomó körtét, szilvát. Ennek a hadfinak ezen az estén üresen maradt a katona csakjája.

„Egy cigarettát kisasszonykám!”

Félek, megharagszik reám, az a fehér-ruhás uri leány, a kiről most mesélni fogok. De talán csak nevetni fog, mert nem ismer magára, hisz annyian vannak. És olyan egyformák mind. Egyformák a kedvességben, a versengésben, a fáradhatatlanságban, hogy melyik tehessen több jót, a vonatokkal érkező katonáknak. Tudom, az a szál rózsaszín, melyet itt tűzött sapkája gombjához egy bájos leány is egy katonának, majd a messze idegenben is az édes hazaföld illatát fogja majd árasztani a vártán, az a szem csokoládé, melyet csak úgy fut-

tában kapott el egy vitéz, majd az anyaföld csókjának édességét fogja ott emlékébe idézni és minden, minden, ami itthonról való, ami innen maradt, majd az otthonra fog emlékeztetni s fölkelteni az érzést, hogy ennek a hazának édességeért, földjének illatáért, vizének hűsítő csöppjéért az életet is föl kell áldoznunk . . .

De arról a fehér-ruhás urilányról is! . . .

Ott állott a Perronnon. Egy óriási doboz cigarettát tartott a karján s úgy várta a vonatot. Berobogott. Ő kínálni kezdte ajándékát. Mit gondolkodik hogyan? Csucsi kis szájába vett egy égő cigarettát s úgy eregette a bodor füstfellegeket, hogy Önök közül bárkinek becsületére vált volna. Hej! volt is ám keletje ajándékainak. Öt perc alatt elfogyott minden cigarettája. És megszámoltam: öt perc alatt 47 katonának adott tüzet saját cigarettájából. A katonák szalutáltak s én azon gondolkodtam, vajjon ez az emlék mit fog földélni az otthonból ott a csatatéren.

Hulljanak a fillérek! . . .

A katonák napja. — Utcai gyűjtés a hadba vonultak családjai részére. — Az első segélykiosztás.

Az emberszeretet nagyünnepét ünnepeljük ma, augusztus 18-án, Ófelsége 84. születésnapján.

Az érző lelkek és dobogó szívek ünnepe ez, mert embermilliók megmentését nyugalmas éjszakáját, napi ebédjét jelenti. Azok, akik nagyon jól tudják, hogy mi az, ha egy család kenyérkereső nélkül marad, ha az anya a férjét, gyermek az apját siratja és várja heteken, hónapokon keresztül — azok akik ezeket tudják, avatták az emberszeretet ünnepévé a király születésnapját.

Az utcák szegletén urnák fognak állni és a ki elmegy az urna mellett, örömmel, készséggel nyuljon a zsebébe. Egy pár fillért dobjon mindenki, mert a fillérek kenyeret adnak a hadba vonultak családjainak. Amilyen arányban szaporodik a fillérek száma, olyan arányban fogynak máris a könyecsepek.

Felesleges most minden szó. Kell, hogy érezze mindenki a ma által reánk rótt kötelességet. Adni, adni, adni!

Adni sokat, mindent, ki mit tud. Felejtsük el, amennyire a lehetőség engedi, a bánatot, töröljük le a könnyeket, mert ne felejtjük, hogy akik most nélkülöznek, azok a mi javunkért, a mi boldogulásunkért, a gyermekeink jövőjéért szenvednek, nélkülöznek és könnyeznek.

Az új köz-kórház ügye. Inceze Lajos felebbezése.

Az új köz-kórház építése felett hozott vármegyei határozat ellen, mint már megemlítettük, Inceze Lajos felebbezést adott be. A felebbezésből adjuk a következőket:

A kórház építésére megtartott versenytárgyalás eredménye szerint a biharvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal és a kiküldött árlejtő bizottság véleménye szerint az Inceze Lajos és társa cég főbb építő munkára tett ajánlata kombinálva a beérkezett munkanemenkinti részajánlatokból tulnyomórészen helyi és feltétlenül megbízható szakiparosok ajánlataival az építkezés összköltsége 2,187,214 koronába kerülne, amely összegből az Inceze cégre tulajdonképpen csak a munkálatok kisebbik fele, vagyis 1,085,000 korona értékű munka jutna, a valamivel nagyobbik fele pedig a szakiparosok között oszlik meg. Míg a közönség által elfogadott Szunyogh Gerster és Megyeri cég összajánlata 2,391,080 koronát tesz ki.

A közgyűlés arra való hivatkozással, hogy a vármegyének kényelmesebb, hogyha egy vállalkozóval van dolga, 208,000 koronával fizeti túl az építkezést.

A közgyűlés a Schodits Lajos ipariskolai tanár, tervező építész javaslatát fogadta el, az államépítészeti hivatal javaslatával szemben. Schodits javaslatát azzal indokolja, hogy az államépítészeti hivatal által javaslatba hozott vállalkozó és iparosok ajánlatai nézete szerint irreálisak volnának.

Az Inceze cég felebbezésében tételről-tételre számszerűleg és műszakilag kimutatja Schodits állításainak tarthatatlanságát és végkonklúziója az, hogy nem az általa beadott ajánlat egységárából kikapott néhány tétel irreális, hanem ellenkezőleg, a Schodits által 3 évvel ezelőtt készített költségvetés, amely a legmagasabb konjunkturák időpontjában az akkori viszonyokhoz képest készült — vált a viszonyok változása folytán ma irreálissá és a viszonyoknak meg nem felelővé. Schodits hivatkozik a közszállítási szabályzat 28. G. pontjára, amely szerint 20 százaléknál nagyobb engedmények árendeményes verseny tárgyalásánál figyelembe nem vehetők, a hivatkozás azonban a jelen esetre nem vonatkozik, mert itt nem árendeményes verseny tárgyalás tartatott, hanem a közszállítási szabályzat értelmében a jelen esetben az ajánlatok elbírálásánál a munkával nyilvánvalóan arányban nem álló alacsony ártételeket tartalmazó ajánlat zárható ki. A felebbező cég kimutatja, hogy az 6 ajánlatában ilyen tételek nincsenek.

Arra is rámutat felebbező cég, hogy Schodits a helytelenül hivatkozott közszállítási szabályzat tételét, csak vele szemben alkalmazza, de a Szunyogh és társai cég ajánlatával szemben, amelynél pedig hasonlóan 20%-nál nagyobb engedmény nem kevesebb mint tíz munkanemenk fordul elő, már nem alkalmazta.

Ugyancsak rámutat felebbező cég a Szunyogh-féle ajánlat egyes igen fontos tételeinek irreálitására, amelyekről Schodits szakvéleményében hallgat, valamint azon saját-szerű egységárbeli egyenlőtlenségekre, amelyek abból adódnak ki, hogy egyes munkanemenk még a Schodits-féle abnormis magasan megállapított egységárhoz képest is 7-8%-nyi felülfizetéssel terhelik a vármegyét a Szunyogh-féle ajánlat elfogadása esetén.

Legkülönösebb a dologban pedig az hogy ezek az abnormisan magas egységárok éppen olyan tételeknél fordulnak elő, amelyeknél Schodits kijelentése szerint is előre láthatólag igen nagy többlet munkák lesznek és hogy ezen a címen a vármegyét még további igen nagy összegű károsodás fogja érni.

Ilyen körülmények között tehát a Szunyogh féle ajánlat elfogadása esetén nemcsak a már eddig kimutatható több mint 200,000. korona reáfizetés, hanem még ezt jelentékenyen meghaladó összegek is fogják terhelni a vármegyét.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők

12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

Pusztító ciklon Nagyváradon.

Házfedeleket szedett le. Nagy károk a városban és a megyében.

*

A világok vajdó harcához félelmes orchestert adott tegnap éjjel a természet. Az egész égbolt villanyfényben uszott, mint valami grand táncterem; szédületes harsonázás mellett röptelt ide-oda a fellegek kibomlott haja.

Az égbolt nagyszerű élvezetet nyújtott. Minden pillanatban más oldalról gyulladt ki. Ez a fényzivatar azonban rettenetes ciklonnal járt.

Messze vidéken borzalmas károkat okozhatott. Bent a városban cégtáblák repültek az utcán, kémények gurultak le a járdára, az egész Bémer-tér csillogott az összetört ablaküvegektől és cserépdaraboktól. A várban tűz ütött ki. Kigyulladt egy transformátor.

A vihar a Szacsyay-utcán letépte egy ház fedelét. A Szt. László téren a nagy ivóházat összetörte. A király születésnapja alkalmából kitűzött zászlókat letörte. A kivilágított ablakok tartottak némi fényt egész Ujvároson. Olaszi és Szent László-tér kivételével korom sötétség borult az egész városra.

Súlyosabb sebesülés nem történt. A villám több helyen beleütött a villamos vasut vezetékébe. A forgalom rögtön megszűnt. Az orkán éjfélkor szüntette erejét s ma reggel ámulva fogja látni a város, hogy mennyire megtépázta.

HIREK

A király születés napja.

Zenés takarodó, kivilágítás, táborigmise és Te Deum. —

Ő Felsége, koronás királyunk ma ünnepi 85. születés napját. Szerinte az országban öröm tölti el a szíveket s buzgó fohász száll a királyok királyának zsámolyához. Ő Felsége drága életéért s hogy dicsőség kísérelje hadseregének fegyvereit.

Ő Felsége születés napját szeretettel és hódolattal üli meg az egész nemzet, a hadsereggel együtt.

Tegnap este disztakarodó volt; a katonazene bejárta zeneszóval az utcákat. Igen sok ablak ki volt világítva. A katonazenét nagy közönség kísérte, zajosan éltetvén a királyt.

Ma, kedden reggel a Nagyváradon állomásozó csapatok zeneszóval kivonulnak a Boné-kuti gyakorló-térre, ahol dr. Belopotoczky Kálmán v. b. t. t., nyug. táborigispök. nagyprépost táborigisét tart.

Reggel 9 órakor a l. szert. székesegyházban ünnepélyes Te Deum és szent mise lesz, amelyet gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök tart.

A szent misén a polgári és katonai hatóságok képviselői is jelen lesznek.

Ünnepély a Vigadóban.

Ma délután 4 órakor gyönyörű szép ünnepélyt rendez Nagyvárad uri leányainak lelkes gárdája.

Lapunkban többször felhívtuk már a leánylélek eme igazán leányos megnyilatkozására a figyelmet, most a műsor közlése mellett s a próbák megtekintése után, csak legőszintébb szívvel biztosíthatjuk a közönséget, hogy nagyon jól fogja magát érezni e délutánon s egyben gyakorolhatja emberi kötelességét a szent cél iránt.

Belépő-díj: ülőhely 1 korona, álló 50 fillér, páholy 6 kor.

Műsor:

1. Katonák családja. Irta Sas Ede. Szaválja Etsy Emilia. 2. a) Reinhold H. op. 52. A szökőkutnál. b) Siding Ch. op. 31. Allegro energico. Zongorán játsza Mazalik Gabriella. 3. Ünnepi beszéd. Irta Horváth Erzsébet. Tartja Horváth Irén. 4. Stilizált magyar tánc. Bagossy L. zongorakiséréttel táncolja Bereczky Margit. 5. Csak várja, egyre várja őt. Györy Vilmostól. Szaválja Rác Böske. 6. Káldy „Csalogánydal.” Énekli Bleyer Andorné zongorakiséréttel Konrád Erzsike. 7. Könyörgés. Irta Sz. Előadja Kiss Ilonka. 8. Hymnusz. Éneklik a jelenlevők.

* Hírek az egyházmegyéből.

Kőrösv Endre szilágysomlyói plebános lemondott javadalmáról s a megyéspüspök az Orsolyazárdához hitoktatónak nevezte ki. A megüresedett szilágysomlyói plebániához Lipsey Gyulát, az Orsolya-apácák zárdalelkészét nevezte ki plebánossá a megyéspüspök.

* Gróf Csekonics felhívása.

A király gróf Csekonics Endrét a Vörös-Kereszt együlethez királybiztossá nevezte ki. A királybiztos tegnap tudatta a kinevezésről Fráter Barnabás alispánt. Egyidejűleg megleghangu felhívást intézett az alispán utján a közönséghez is. A felhívásban ismerteti az egyesület hazafias és emberbaráti törekvéseit, majd hangsúlyozza, hogy az összes jótékonyági akcióknak tömörülni kell, hogy minél áldásosabb eredményt érjenek el. Egyben a sajtónak forró köszönetét fejezte ki eddigi hazafias magatartásáért és kéri a királybiztos, hogy hathatós támogatását az egyesülettel szemben a jövőben is tartsa fenn.

* Elhunyt pénzügyi titkár.

A nagyváradi kir. pénzügyigazgatóságnak gyásza van. Dr. Berlik József pénzügyi titkár, életének 47. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, augusztus 18 án délután 3 órakor lesz a Városliget-utca 2. sz. háztól.

* Óriási az önként jelentkezők száma.

Tegnap jelent még csak meg az a felhívás, mely hadi szolgálataiba hívja fel a 17 éven felül lévő, de még katonai szolgálatot nem teljesített ifjakat. A felhívásnak leirhatatlan hatása van nem csak Nagyváradon, hanem az egész vármegyében. Különösen a vármegyei fiatalság tett ki magáért. A fősolgabíróóságokon oly tömeges a 17 évesek jelentkezése, hogy már eddig jóval felül mulja a rendes sorozás alá kerülő állításkötelesek számát. Általában a lelkesedés oly nagy, hogy a katona szükeiben sohse lehetünk!

* Áthelyezés. A m. kir. igazságügy-miniszter, saját kérelmére Istók Zoltánt a nagyváradi ítélőtáblához tanácsjegyzővé berendelt kir. járásbíró a lipótszentmiklósi kir. járásbíróhoz helyezte át.

* Az első glóriás nevek. Vasárnap óta a vasúti pályaudvaron és a Rákóczi-uti Markovits-ház kapuján a népfelkelő parancsnokság kifüggeszti az elesettek és a sebesültek hiteles névsorát. Ez a veszteségi kimutatást a jelzett helyeken a közönség megtekintheti. Az első percben elszorul a szívünk mikor mint valóság állnak előttünk, a csaták véres mezei, a harcok sebzett tetemei s emberi mivoltunk gyöngesége megremeg a meleg vér elgondolására, de ez csak egy percig tart. A borzadást leküzdő bennünk a tudat, hogy e harc élet-halál harc, hogy ez a harc ezeréves multunk gyönyörű ismétlődése. És mikor ezt tudjuk, érezzük azt is, hogy a multhoz méltóan kell viselkednünk. Könnyünk ne folyjon, panaszszzónk ne zokogjon, hanem örüljünk, hogy méltók lehetünk a nagy őseink glóriás alakjaihoz, akik ime most életre kelnek. A további veszteség kimutatások is ugyancsak a pályaudvaron és a Markovics-laktanya kapuján lesznek kifüggesztve.

* Esküvő. Dr. Tóth Imre a nagyváradi kir. ítélőtáblai tanácsjegyző szombaton tartotta esküvőjét Gombos Margitkával.

* Kinevezések a hadseregben.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a következő kinevezéseket:

Ő Felsége a csász. és kir. 101-ik gy. e.-ben kinevezte főhadnagyokká: Traisenhaini Rainer Rezsőt, Fallada Jánost, Szabó Sándort, Gullau Pált, Machalek Pált, Rieszler Józsefet, Lambert Jenőt, Berte Jánost, Grasz Ferencet, Szüts Lajost és Kutsera Alfrédet. Hadnagyokká: nemes Könczöl Győzöt és Petrás Györgyöt. A 37-ik gy. e.-ben főhadnagyokká: Likoser Miksát, Wolf Henriket, Stenzl Rikárdot, Klepp Ernőt, Seraciu Pált és Pirschl Rezsőt. Hadnagyokká: Wassermann Győzöt, Szakraida Istvánt, Kirchner Boldizsárt és Földényi Kornélt, továbbá a tüzérségnél főhadnagygyá Jakobovits Istvánt és Prossmann Arturt a 19-ik tüzérezredhez.

* Az anyakönyvi hivatalból. Nagyváradi áll. anyakönyvi hivatalnál aug. 9-től 15-ig a következő bejegyzések történtek:

Eljegyzések: Borz Traján és Stiegelmajer Zsófia, Bogási Imre és Molnár Erzsébet, Krecz Márk és Lincsek Mária, Bazsó Márton és Varga Juliánna.

Házasságok: Nalivajkó József g. kath. és Miski Rozalia r. kath., Kaufman Mór izr. és Friedländer Karolin izr., Bognár Ferencz r. kath. és Kovács Erzsébet ref., Percz Pál g. kel. Vizi Ilona r. kath. Topa Antal ref. és Babus Erzsébet ref., Guttman Sámuel izr. és Grósz Berta izr., Dr. Bock Ármán izr. és Wallerstein Elza izr., Simon Mihály ref. és Kiss Juliánna ref., Nagy Sándor ref. és Molnár Róza ref., Hercz Lázár izr. és Borstein Jenta izr., Szabó István r. kath. és Adám Heléna ref., Klein Simon izr. és Rósenmann Szeréna izr., Erős Péter r. kath. és Kovács Eszter ref.

Halálozások: özv. Eördögh Istvánné 90 év, Ungerleider Ferencz 21 év, Rottenburg Sámuel 67 év, Szilágyi Sándor 36 év, özv. Erdéli Mihályné 84 év, Szegedi Jánosné 43 év, Kóti Károly 63 év, Gesnécz Sándor 87 év, Fanta Béla Lajos 7 hó, Séllei Ilona 30 év, Papp János 14 hó, Szücs Mária 8 hó, Szabó Márton 33 év, özv. Weisz Ignáczné 82 év, Jelinek Rudolfné 26 év, Veres Miklósné 45 év, özv. Lévi Józsefné 60 év, özv. Vigh Józsefné 76 év, Baris Juliánna 54 év, Mikula Virág 27 év, Béres György 3 hó, Jancsó Sándor 2 év, Nagy József 21 év. Születés bejegyzetett 34.

*** A Vörös-Kereszt működése.**
Az emberszeretet papnőinek mihamar be fog-
nak köszönteni a tettek napjai, mikor talán
óriás kötelességek, nehéz terhek szakadnak
a gyöngye vállakra, az elszánt akaratokra.
De ők jól tudják azt s nem félnek semmitől.
Egyetlen gondolatuk, hogy ha nem kö-
vethetjük az egri nők példáját, legalább azt
tegyük meg, ami keveset engednek nekünk.
Kevesnek mondják, amit föl vállaltak.

Szombaton már megtörténtek a köze-
lebbi előkészületek is a haretéri sebesültek
érkezéséhez. Szombaton este gyűlés volt a
Máv. raktárban berendezett átmeneti kór-
házban, mely gyűlésen Fráter Imre dr. köz-
kórházi főorvos kijelölte a tavaszon végzett
önkéntes ápolónők helyeit s megadta nekik
a még szükséges utasításokat is.

A gyűlésen az Egyesület vezetősége ré-
széről megjelentek Des Echerolles Kruspér
Sándorné, Nagy Odönné és Fetser Antal
püspök jelentek meg. Az önkéntes ápolónők
felosztása akként történt, hogy a pályaud-
vari nyugvóállomásnál Wagner Józsefné,
Krausz Samuné, Kollárszky Istvánné, Spitz
Erzsi, Jakab Olga, Silberstein Zelma, Kauf-
mann Kornélia, Süch Böske, Hoványi Erzsi,
Markovits Hermanné, Arián Olga, Lopstein
Jolán, Schwartz Aléz, Szentmiklóssy Ma-
riska, Reichenzelle Margit és Kaufmann
Gabriella; a Szent József-intézetben: özv.
Óváry Sándorné, özv. Barabás Béláné, dr.
Balkányi Ernóné, Breider Pirokska; a köz-
kórházban: dr. Komrád Béláné, Kerekes Ma-
nóné, Winter Iona és Winter Margit telje-
sítetnek szolgálatot.

Beszéltünk több bájos hölgyvel, mind-
nyájan a legnagyobb lelkesedéssel és rajon-
gással beszéltek az ápolásról, nem félnek a
szenvedéstől, sőt kívánják őket.

Egyben adjuk a helyi Vörös-Kereszt-
Egylet következő felhívását is:

Polgártársak! Házaikon az ellenség!
Betörni kész! Megakarnak fosztani hazánk-
tól, melynek e nagy világon párja nincs.
Fiaink, véreink, nemzetiségi testvéreink, mint
egyember állanak határainkon, hogy vissza-
üzzék, megsemmisítsék ellenségeinket. A
hadak istene áldja meg fegyvereinket! Am
a haza védelme vér és pénz áldozattal jár!
Számítanunk kell, hogy maholnap számos
sebesültünk lesz, kiktől nekünk kell gon-
doskodnunk. Mi itthon maradottak mind-
nyájan teljes erőnkkel, legjobb tehetségünkkel
a hont védők segélyére kell, hogy siessünk!
Minden javunk, összes vagyonunk feláldo-
zása sines arányban az életüket és vérüket
a hazáért feláldozó hadiak cselekedetével
szemben. A mi hibánk volna, a mi lelkün-
ket terhelné, ha sebesültjeinknek csak egyike
is hanyagságunk folytán életét vesztené.
Jöjjetek hát mind annyian már most a
Vörös Kereszt Egylet, e leghumánusabb in-
tézmény segítségére! Ne legyen köztünk
egy lélek sem, ki ne venne részt e nemes
munkában!

A segélyezés állást: 1. Az egylet tagjai
közé való belépésből. 2. Kézpénz adomány-
ból. 3. Bárminemű, tiszta állapotban lévő
használt fehérnemű adományozásából.

Megjegyezzük, hogy kézpénz ado-
mányok és tagsági díjak közvetlenül az
egylet pénztárosa Hoffbauer Pál urhoz
(Nagyvárad, takarékpénztár, Teleky-utca 2.
szám);

a ruhaneműek pedig naponként d. e.
10-12 és délután 2-4 órák között a kir.
Itéltábla I. emelet 35. sz. szobába (Tisza
Kálmán-tér) küldendők.

Ami pedig a „Vörös Kereszt Egylet”
tagságát illeti, a következőket kívánjuk
megjegyezni:

1. Alapító tag az, aki az egylet javára
egyszer s mindenkorra legalább 40 korona
alapítványt tesz;

2. Rendes tag az, aki egyszer s minden-

korra legalább 20 koronát befizet; vagy pe-
dig évenként 2 koronát 6 egymásután kö-
vetkező évre megajánl;

3. Rendkívüli tag az, aki 6 évre éven-
ként 1-1 korona befizetésére kötelezi magát.

*** Névváltoztatás.** Sigér Ferenc
nagyvárad, lakos családi nevének „Farkas”-ra
kért változtatását és Weisz Ferenc helybeli
lakos családi nevének „Szabó”-ra kért át-
változtatását a belügyminiszter megen-
gedte.

*** Az Egyesült Biharmegyei Kereske-
delmi Bank és Központi Takarékpénztár r. t.**
(Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása
céljából közli, hogy elfogad új betéteket,
a melyek nem esnek a moratorium intézke-
dései alá, takarékbetétkönyvekre és folyó-
számlán a legkedvezőbb kamatozási és vissza-
fizetési módokat mellett. Pénztári órák:
d. e. 9-től 12 ig.

x Női fehér vászon fél cipő amerikai forma
bőr sarokkal gombos, fűzős, kivágott, spangis
5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom női
bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szan-
dál 20-25 számig 2 korona, 26-28-ig 2 K
60, 29-34-ig 3 K 20, 35-43 4 K. Férfi
chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat
cikkek fehérneműk legolcsóbb beszerzési for-
ripa FEKETE JENŐNÉL Szent János-utcán Kis
Pása vendéglő mellett. Telefon 13-70.

x A legújabb párisi kalap-ujdo-
ságok egyedül KOHN HELEN kalap-
üzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weisz-
lovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgy-
közönség rendelkezésére a legizlésebb és a
legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban.
A Szigligeti-színház művésznőinek kalap-
szállítója. Átalakításokat modellek után vállal.

x A legjobb akarattal kérem győződjön
meg a világhírű Rádium Bohémia Japán Roma hegedű
hur különlegességeimről. Gramofon lemez újdonságok
Király, Fedák, Rózsa, Környei, Fráter nagysikerű fel-
vételei. Saját készítményű modern cimbalnok, gramo-
fon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón
SIMON GYULA Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

**A legszebb
kézimunkák**
Tátray cégnél
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

SZÍNHÁZ
...
Heti műsor.

Csütörtökön délután: Limonádé ezredes;
este: Zsába.

Szombaton: Sabin nők elrablása.

Vasárnap délután: Válás után; este:
Próbaházasság.

Szent Istvánnapi előadások.
A Szigligeti színház derék és fáradhatatlan
tagjai mindent elkövetnek, hogy Szent Ist-
ván ünnepét a színház közönségének is al-
kalma nyilják a Szigligeti színházban meg-
ünnepelni. Az ünnepre való tekintettel
augusztus 19-ikén szerdán nem tartanak
előadást, ellenben csütörtökön Szent Ist-
ván napján két előadás lesz, délután fél
három órakor színre kerül „Limonádé ezre-
des, este színre kerül „Zsába”. Az esti elő-

adást Sas Ede alkalmi versével nyitják meg,
melyet Etsy Emilia fog elszavalni.

Augusztus hó 20-ikán Szent István nap-
ján érdekes délutáni előadása lesz a Szigli-
geti színháznak. Színre kerül a „Limonádé
ezredes”, mely alkalommal a nagyvárad, köz-
önség egyik kiváló kedvence Horváth Mi-
cike lép fel, kinek bájos és megkapó művé-
szete még mindig élénk emlékében él a
színház közönségének. Másik kiváló érde-
kessége a délutáni előadásnak Lakatos Ilonka
a Szigligeti színház ujonnan szerződöttett
tagjának fellépte.

Este ünnepi előadás keretében színre
kerül a Zsába; ezt megelőzi Sas Ede ün-
nepi prótógja, amelyet Etsy Emilia fog el-
szavalni. Ezt követi a társulat néma kép-
lete, utána a színház összes tagjai a
Hymnuszt éneklük.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

13543, 13652, 14141-1914.

Hirdetmény.

Nagyvárad összes városrészeire vonat-
kozó, s a kir. pénzügyigazgatóság érvényesi-
tésével ellátott folyó évi I. és II. osztályu
kereseti adókiivetési lajstromok az 1909. évi
XI. t. c. 4. §-a értelmében f. é. augusztus-
hó 16-23-ik napjain át nyolc napi közszem-
lére a városi adóhivatalnak és pedig az I-ső
kerületre (Olaszi) nézve a 21-ik, — a II-ik
kerületre (Ujváros és Külváros) nézve a 14-ik
számu s a III-ik kerületre (Váralja, Velence,
Csillagváros és a Hegy) nézve 26 ik számu
szobájában azon figyelmeztetés mellett tétel-
nek ki, miszerint érdekelt adókötelesek, azon
idő alatt, az említett lajstromokban terhükre
előirt adót megtekinthetik s az elleni neta-
láni felszólamlásukat adó könyvecskéjük kéz-
besítését követő 15 nap alatt a kir. pénzügy-
igazgatósághoz írásban beuyjthatják. A ké-
sőbb benyújtott felebbezés érdemi tárgyalás
alá nem fog vétetni.

Nagyvárad, 1914. évi augusztus hó 15.

Városi adóhivatal.

Cement, cementcsövek, fe-
déllemez, gipsz.
csatornázás
ismert jó minőségben.
Kondor Dezső
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.
Telefon 969. Telefon 969.

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfinyabócég után.)
KÉSZIT új férfi fuszekliket s női harisnyákat a
legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó
árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint
aszur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a
legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meg-
győző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14
év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit
Lippner Marknal szerzi be.